

HAVEN 2600

RDM

CAMPUS

HPI.T/010

**SAMENWERKEN AAN INNOVATIE
OP EEN HISTORISCHE LOCATIE**

RESEARCH, DESIGN & MANU- FACTURING

RDM CAMPUS IS EEN LOCATIE VOOR ONDERWIJS, BEDRIJVEN EN EVENEMENTEN OP DE OUDE WERF VAN DE ROTTERDAMSCH DROOGDOK MAATSCHAPPIJ (RDM) IN HEIJPLAAT, MIDDEN IN DE ROTTERDAMSE STADSHAVENS. ONDER HET NIEUWE MOTTO *RESEARCH, DESIGN & MANUFACTURING* WERKEN ONDERWIJS EN BEDRIJVEN HIER SAMEN AAN DUURZAME EN INNOVATIEVE OPLOSSINGEN OP HET GEBIED VAN BOUWEN, MOBILITEIT EN ENERGIE (*BUILDING, MOVING & POWERING*). RDM CAMPUS IS EEN SAMENWERKING TUSSEN ALBEDA COLLEGE, HOGESCHOOL ROTTERDAM EN HET HAVENBEDRIJF ROTTERDAM.

De haven en de stad geven samen vorm aan de internationale havenstad Rotterdam. De herontwikkeling van 1.600 ha. Stadshavens, waar het RDM-terrein onderdeel van uitmaakt, speelt hierbij een belangrijke rol. Op de voormalige RDM-werf is een campus gerealiseerd voor onderwijs- en onderzoeksinstellingen en hun partners uit bedrijfsleven en overheid. De vestiging van onderwijs, onderzoek en leerwerkplaatsen is van belang om specifieke technische kennis in het havengebied vast te houden, maar ook om innovatie te stimuleren. Op RDM Campus werken onderwijs en bedrijfsleven samen om mensen op te leiden voor de huidige en toekomstige arbeidsmarkt in stad en haven.

RDM Campus omvat de gebouwen rond de Dokhaven, met name het Innovation Dock – de oude machinehal – en het Droogdok, het oude hoofdkantoor van de RDM. Albeda College, Hogeschool Rotterdam en het Havenbedrijf Rotterdam zagen potentieel voor de vergane glorie van de RDM-werf en bundelden hun krachten. RDM Campus is vanaf 2007 grondig verbouwd en in 2009 in gebruik genomen en officieel geopend door Zijne Koninklijke Hoogheid de Prins van Oranje. Ook het Dokkantoor en de aanbouwen van het Droogdok behoren tot RDM Campus. Deze gebouwen zullen geleidelijk herontwikkeld worden.

BUILDING, MOVING & POWERING

RDM Campus richt zich – in onderwijs, bedrijven én evenementen – op drie marktgebieden:

BUILDING

Duurzaam bouwen op land en water, bijvoorbeeld door ontwikkeling van lichtgewichtbouw, waterwoningen en een drijvend woon/werkeiland. Het waterbouwen is een sterk opkomende bouwtechnologie met grote relevantie voor de directe omgeving van het RDM-terrein. In de Rotterdamse havenbekkens zijn drijvende huizen, kantoorcomplexen en infrastructuur gepland.

MOVING

Slimme mobiliteit en autotechniek, bijvoorbeeld ombouw naar elektrische of hybride voertuigen. Met één van de grootste havens ter wereld is de mobiliteit in Rotterdam enorm; zee- en binnenvaartschepen, goederenvervoer per spoor, vrachtwagens en het dagelijkse personenvervoer zorgen samen voor congestie en vervuiling. Op RDM Campus wordt daarom gewerkt aan de ontwikkeling van intelligente, duurzame vervoersystemen.

POWERING

Energietechniek en duurzame energie. Duurzame energietransitie sluit naadloos aan bij de huidige positie van Rotterdam als 'Energy Port'. Rotterdam wil zijn eenzijdige afhankelijkheid van raffinage, opslag en overslag van olie verminderen, onder meer door hernieuwbare energievormen en terugwinning. RDM Campus richt zich op de ontwikkeling van een centrum voor duurzame energietransitie in waterbrandstofcellen.

In al deze thema's klinken de ideeën door die Rotterdam verwoordt heeft in het Rotterdam Climate Initiative. Daarmee is RDM Campus een grote troefkaart voor Rotterdam bij de realisatie van energiezuinig, duurzaam en milieuvriendelijk produceren, wonen, werken en recreëren.

ONDERWIJS

Bijzonder aan het onderwijs op RDM Campus is de vestiging van mbo- en hbo-onderwijs onder één dak. Albeda College en Hogeschool Rotterdam werken ook samen: met elkaar, met de op RDM Campus gevestigde bedrijven én met technische universiteiten zoals de TU Delft. Op RDM Campus hebben zij volop ruimte voor toegepast onderzoek, innovatie, interactie en experiment.

De voordelen van RDM Campus voor studenten:

- een authentieke en innovatieve leeromgeving voor mbo en hbo samen;
- oriëntatie beroepskeuze en loopbaanontwikkeling;
- actief bezig zijn met innovatieve producten en diensten;
- door binding met bedrijven grote kans op werk;
- bevorderen vakmanschap en ondernemerschap;
- doorlopende leerwegen tussen mbo, hbo en (technische) universiteiten.

PARTNERS

ALBEDA COLLEGE

Albeda College werkt nauw samen met bedrijven en instellingen en biedt naast mbo-beroepsopleidingen ook bedrijfsopleidingen, cursussen en trainingen. In 2002 heeft Albeda College de voormalige bedrijfsschool van de RDM overgenomen. Hiermee is uniek technisch onderwijs en vakkennis behouden gebleven voor jonge generaties studenten. Met de start van RDM Campus heeft historisch vakmanschap een nieuwe impuls en een moderne huisvesting gekregen. De opleidingen die Albeda College op RDM Campus aanbiedt zijn Metaaltechniek en het Maintenance College en leiden op tot bijvoorbeeld monteur, lasser, verspaner, bank- of plaatwerker. Albeda College heeft op RDM Campus de modernste techniek in huis: computergestuurde watersnijder, computergestuurd draaien en frezen, hypermoderne lasboxen; alles zo opgesteld dat het zoveel mogelijk lijkt op een echte bedrijfswerkplaats.

HOGESCHOOL ROTTERDAM

Hogeschool Rotterdam leidt op voor vrijwel alle beroepsgroepen, waarmee zij Rotterdam nu en in de toekomst voorziet van hoger opgeleiden. Samenwerken met bedrijven en instellingen in de stad staat

BEDRIJVEN

RDM Campus wil een concrete stimulans zijn voor de innovatieve en creatieve maakindustrie in Rotterdam en brengt een verbinding tot stand tussen praktijkgericht onderzoek en innovatie & ondernemerschap, via samenwerking tussen bedrijven en kennisinstellingen. De dynamiek van het innovatieve bedrijfsleven samen met het praktijkgerichte onderwijs én de historische plek van de RDM zijn de perfecte ingrediënten voor een unieke leerwerkomgeving. Studenten werken samen met bedrijven aan innovatieve productconcepten en productiewijzen, van concept tot prototyping en met behulp van de nieuwste technieken.

In het bedrijvendeel van Innovation Dock zijn innovatieve en duurzame bedrijven gevestigd die opereren op de markten *Building, Moving & Powering*. RDM Campus biedt deze bedrijven:

- een open kavel dat flexibel en vrij is in te vullen, met eventueel een gesloten (kantoor)ruimte;
- het delen van gezamenlijke technische of ondersteunende faciliteiten;
- een tijdelijke ruimte (3 tot 5 jaar) van 200 tot 2.000m², bij voorkeur gericht op doorgroei buiten RDM Campus maar binnen de Rotterdamse regio;
- een ontwikkelomgeving voor innovatieve producten en diensten;
- *Research, Design & Manufacturing* in samenwerking met kennisinstellingen;
- ontwikkelingskracht door snelle en effectieve inzet van studenten;
- 'uitbesteding' van werk aan onderwijsbedrijven;
- zicht op toekomstige werknemers uit 'pool' van talent;
- bij- en omscholingsprojecten voor medewerkers;
- ruimte voor workshops, bedrijfspresentaties en andere evenementen;
- faciliteiten en begeleiding voor startende ondernemers door de incubator Dnamo (zie www.dnamo.nl).

Bedrijven die zich op RDM Campus vestigen gaan een kennissamenwerking aan met Albeda College en Hogeschool Rotterdam en sluiten een huurcontract af met het Havenbedrijf Rotterdam.

VOOR MEER INFORMATIE OVER INNOVATION DOCK, ZIE OMMEZIJDE. VOOR EEN OVERZICHT VAN DE OP RDM CAMPUS GEVESTIGDE BEDRIJVEN, ZIE DE BEDRIJVENGIDS OP WWW.RDMCAMPUS.NL.

hoog in het vaandel, evenals het uitwisselen van kennis, het stimuleren van ondernemerschap en onderzoek in kenniskringen en lectoraten. De opleidingen ademen de Rotterdamse mentaliteit: pragmatisch, oplossingsgericht en initiatiefrijk. Vanuit Hogeschool Rotterdam zijn er een aantal technische opleidingen op RDM Campus gevestigd: Industrieel Product Ontwerpen, Watermanagement, Autotechniek, Bouwkunde, Civiele Techniek en ook de Rotterdamse Academie van Bouwkunst. Op RDM Campus hebben zij de modernste apparatuur tot hun beschikking en is er alle ruimte voor hun innoverend vermogen en creativiteit.

HAVENBEDRIJF ROTTERDAM

Het Havenbedrijf Rotterdam is beheerder, exploitant en ontwikkelaar van het Rotterdamse haven- en industriegebied en heeft als doel de versterking van de concurrentiepositie van de Rotterdamse haven als logistiek knooppunt én industriecomplex van wereldniveau. Kerntaken zijn de duurzame ontwikkeling, beheer en exploitatie van de haven en het handhaven van de vlote en veilige afhandeling van de scheepvaart. In 2007 is het Havenbedrijf Rotterdam begonnen met de herontwikkeling van het RDM-terrein. Onderwijs en innovatie zijn kernbegrippen voor dit gebied, waarbij RDM Campus als 'first mover' in de totale herontwikkeling van het RDM-terrein belangrijk is voor de verdere herontwikkeling van het gebied en -breder- ook potentieel biedt voor het hele havenindustriële complex.

EVENEMENTEN

RDM Campus heeft met zijn unieke historische en industriële locatie midden in de Rotterdamse Stadshavens een grote aantrekkingskracht. Niet alleen vanwege die historie, maar ook door de nieuwe bedrijvigheid op het terrein van samenwerkende onderwijsinstellingen en bedrijven. Er is dan ook veel interesse in RDM Campus als locatie voor congressen, vergaderingen en andere evenementen. Het houden van evenementen past ook goed in het concept van RDM Campus; kennisuitwisseling en ontmoeting versterken zo onderzoek en innovatie.

In zowel het Innovation Dock als het Droogdok (zie ommezijde voor meer informatie over de gebouwen) zijn kleine en grote evenementruimtes te huur voor vergaderingen, workshops, congressen, tentoonstellingen en exposities. Bijvoorbeeld 'Baai 2' in Innovation Dock, met een oppervlakte van 800m², en het auditorium in het Droogdok met plaats voor 135 personen. Ook zijn in het Droogdok de art deco directie- en commissarissenkamer van de RDM te huur als vergaderruimte.

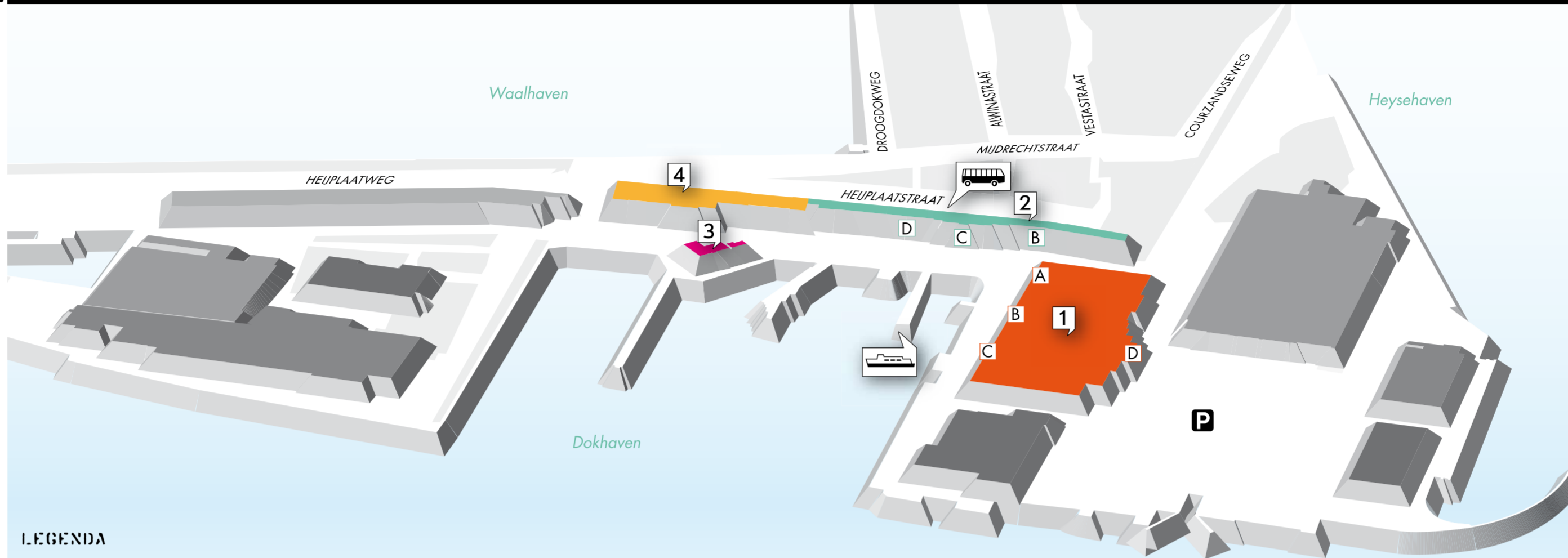

RDM HEIJPLAAT: 1902 - 1914 - 1983

LOCATIES RDM CAMPUS

HAVEN 2600

LEGENDA

- 1 ■ Innovation Dock*
- 2 ■ Droogdok**
- 3 ■ Dokkantoor
- 4 ■ Dokloodsen

- Aqualiner
- Bushalte

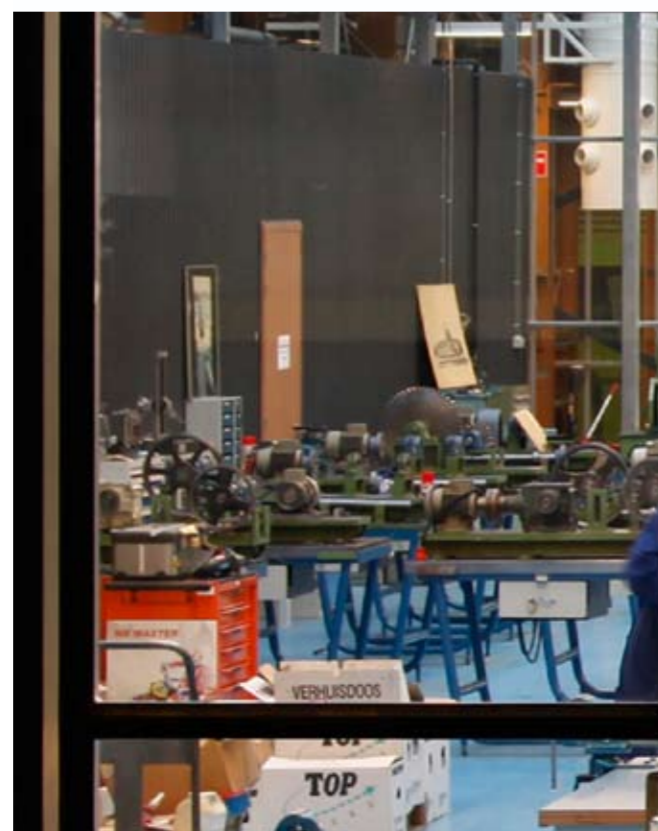
* Innovation Dock ■ 1	** Droogdok ■ 2
A Leveranciers	B RDM Campus,
B Albeda College,	Hogeschool Rotterdam,
Hogeschool Rotterdam	Academie van Bouwkunst
C Bedrijven	C Congrescentrum
D Leveranciers	D Stadshavens

VAN WERF NAAR CAMPUS

RDM De Rotterdamsche Droogdok Maatschappij is in 1902 opgericht als voortzetting van Maatschappij de Maas en vestigde zich op de Heijplaat. De werf floreerde en op het werfterrein werd vrijwel constant gesaneerd, verbouwd en nieuw gebouwd. De gebouwen dateren uit verschillende perioden na 1902. De RDM onderhield een eigen veerdienst vanaf Schiedam voor zijn werknemers, maar vanwege de afstand en het groeiende personeelsbestand werd in 1914 gestart met de bouw van het tuindorp Heijplaat. Tot de Tweede Wereldoorlog verviervoudigde de omvang van het terrein tot circa 40 ha. De RDM was dan ook één van de grootste werven in Europa, onder meer bekend als bouwplaats van het stoomschip 'Rotterdam' uit de Holland-Amerika Lijn. Eind jaren vijftig kwam de scheepsbouw in de problemen. De RDM ging zich vanaf die tijd meer toeleggen op de defensie-industrie, maar had ook opdrachten uit de offshore- en energiesector. Na verschillende fusies ging het bedrijf op in het RSV-concern, dat in 1983 failliet ging en waardoor 1370 mensen werkloos werden; een grote klap voor het dorp, waar veel van hen woonden.

HET DORP HEIJPLAAT De geschiedenis van het tuindorp Heijplaat loopt parallel aan die van de RDM. Sinds 1914 werden er circa 850 woningen gebouwd. De laatste grote nieuwbouw dateert uit de jaren vijftig. Het oorspronkelijke stedenbouwkundig plan en de eerste woningen zijn ontworpen door de huisarchitect van de RDM, de heer H.A.J. Baanders. Het ontwerp was gebaseerd op de Engelse tuindorpen. De inwoners van dit fabrieksdorp waren uiteraard allen werknemers van de RDM. Vanwege de financiële problemen van het RSV-concern werd het dorp in 1980 verkocht aan een woningbouwvereniging.

CULTUURHISTORISCH ERFGOED De RDM-terreinen en -gebouwen vormen samen met het Quarantaineterrein en tuindorp Heijplaat een bijzondere enclave midden in het moderne en dynamische havengebied. Het wordt, naast Delfshaven en het Scheepvaartkwartier, gezien als een havengebied met zeer hoge cultuurhistorische waarde. De afgelopen decennia is echter een deel van de gebouwen op het RDM-terrein in onbruik geraakt. Met de ontwikkeling van RDM Campus wordt een belangrijk deel van het Rotterdams industrieel erfgoed behouden en bruikbaar gemaakt voor toekomstige generaties.

INNOVATION DOCK

Het middelpunt van RDM Campus is de voormalige machinehal Innovation Dock, een monumentale industriële hal met een oppervlakte van ca. 23.000m² en een hoogte van minimaal 12 meter. Het Innovation Dock bestaat uit twee delen, die toch één geheel vormen: een scholendeel, waar Albeda College en Hogeschool Rotterdam hun lokalen en werkruimtes hebben, en een bedrijvendeel. Daar is ruim 10.000m² beschikbaar voor kleinschalige en innovatieve bedrijven die actief zijn op de markten *Building, Moving & Powering* en een kennisrelatie aangaan met de onderwijsinstellingen. Om de machinehal te maken tot Innovation Dock is deze geheel verbouwd; in het scholendeel werden zo onder meer een verdieping en grote kassen aangebracht. Met 138 kilometer aan leidingen heeft het Innovation Dock eveneens de grootste vloerverwarming van Europa.

DROOGDOK

Het voormalige hoofdkantoor van de RDM is compleet gerenoveerd en heeft een nieuwe bestemming gekregen als vestigingslocatie voor kantoren, onderwijs en ateliers. Het pand bestaat uit een reeks van gebouwen uit de periode 1912-1952. Het belangrijkste deel dateert uit de jaren 1913-1916, met onder meer de hoofdingang voor de werknemers en de monumentale marmere directievloer met aparte ingang en aangrenzende directie- en commissarissenkamer. In het pand zijn onder meer de projectbureaus van RDM Campus en Stadshavens Rotterdam gevestigd, de Rotterdamse Academie van Bouwkunst en lectoraten en kenniskringen van Hogeschool Rotterdam.

DOKHAVEN

De Dokhaven is de ingang van RDM Campus vanaf het water, met de aanlegsteiger van de 'fast ferry' Aqualiner, die voor studenten en bewoners van Heijplaat een dagelijkse verbinding verzorgt met het centrum van Rotterdam. Een deel van de Dokhaven blijft gereserveerd voor schepen. In het andere deel is ruimte voor exposities en experiment, bijvoorbeeld prototypes van waterwoningen, een drijvend woon/werk-eiland en expositie- en onderzoeksruimte in en op het water.

INNOVATION DOCK: 23.000 M²

ROUTE

RDM Campus is goed bereikbaar met auto en openbaar vervoer.

AUTO RING ROTTERDAM ZUID (A15) - AFSLAG HEIJPLAAT/HAVENS 2250-2750 - VOLG HEIJPLAAT/HAVENNUMMER 2600

BUS VANAF METROSTATION ZUIDPLEIN RIJDEN RET-BUSLIJN 68 EN SNELBUSLIJN 61 NAAR HEIJPLAAT/RDM >> www.ret.nl

FAST FERRY VANAF WILLEMSKADE EN JOBHAVEN VAART DE AQUALINER NAAR RDM CAMPUS (fiets mag mee aan boord) >> www.aqualiner.nl

WATERTAXI TAXIBOOT OP BESTELLING >> www.watertaxirotterdam.nl

KIJK VOOR EEN ROUTEBESCHRIJVING OP WWW.RDMCAMPUS.NL